

*Зінченко Алла Григорівна,
кандидат історичних наук,
доцент, Національний університет
«Києво-Могилянська академія» (м. Київ, Україна)*

РОЛЬ ПУБЛІЧНОЇ ДИПЛОМАТІЇ У ФОРМУВАННІ ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ УКРАЇНИ

У сучасних умовах глобалізації імідж держави визначає спроможність країни бути почутою та підтриманою на міжнародній арені. Від того як країна сприймається світовою спільнотою залежать її геополітична значущість, інвестиційна привабливість, залучення економічних ресурсів, а також розширення можливостей у сферах бізнесу, торгівлі, туризму та інноваційного розвитку.

Особливу роль у процесі формування позитивного іміджу країни відіграє публічна дипломатія. Джозеф Найем розглядає публічну дипломатію як інструмент «soft power» (м'якої сили), що підвищує вплив та ефективність зовнішньополітичних заходів країни і має три виміри. Перший вимір полягає у висвітленні та роз'ясненні внутрішньої та зовнішньої політики держави. Другий вимір («стратегічне спілкування») передбачає цілеспрямоване обговорення як на національному, так і на міжнародному рівнях найважливіших політичних питань, які стосуються інтересів країни задля формування спільних підходів до вирішення проблем. Третій вимір, який сприяє підтримці міжнародного діалогу та взаєморозуміння – це наукові, освітні, культурні ініціативи [1].

Стратегія публічної дипломатії Міністерство закордонних справ України на 2021-2025 роки визначає публічну дипломатію як стратегічний напрям діяльності який передбачає комунікацію та взаємодію з громадянами інших країн задля формування сприятливої для України громадської думки, довіри та взаєморозуміння, а також просування національних інтересів і досягнення зовнішньополітичних цілей України [2, с.9-10]. Публічна дипломатія охоплює широкий спектр форматів взаємодії, включаючи культурну, економічну, кулінарну, експертну, науково-освітню, спортивну та цифрову дипломатію.

Ефективність публічної дипломатії значною мірою залежить від залучення представників громадянського суспільства, бізнесу, академічного середовища та окремих громадян. Такий підхід сприяє поширенню національного нарративу у формі «людина-людина», що набуває особливого значення в цифрову епоху.

В умовах російсько-української війни саме завдяки доступу до цифрових каналів комунікації значно посилюється вплив українців як суб'єкта публічної дипломатії на іноземний бізнес, який не вийшов із РФ, на керівництво європейських держав та США (наприклад, заклики на початку війни «Закрийте небо», флешмоб 2023 року #FreeTheLeopards) тощо.

Серед основних викликів у формуванні позитивного іміджу України є все ще низький рівень обізнаності про країну у світі, а також поширені стереотипи, пов'язані з війною, корупцією, бідністю та трудовою міграцією. Велику роль у подоланні цих стереотипів, поширенні інформації про країну можуть відіграти громадяни країни, неурядові організації, заклади освіти та культури в рамках цифрової, культурної, науково-освітньої дипломатії. Це допоможе поділитися особистою історією та особистим досвідом, яким більше довіряють і які є більш цінними для впливу на публічну думку.

Таким чином, формування позитивного іміджу України потребує більш активного залучення недержавних суб'єктів, а також активного використання сучасних технологій публічної дипломатії. Потребує оновлення Стратегія публічної дипломатії МЗС, яка має враховувати комплексний, гнучкий і проактивний підхід до публічної дипломатії. Потребують змін і нарративи публічної дипломатії. Як зазначають автори Brand Ukraine 2024 потрібно відійти від виключно безпекового дискурсу та акцентувати увагу на економічних успіхах, міжнародному партнерстві та стабільності, які спрямовані на формування сприйняття України як важливого й надійного партнера та члена європейської спільноти [3, с.42].

Література:

1. Дмитро Заєць. Стан та перспективи розвитку публічної дипломатії України під час широкомасштабної російсько-української війни. *Філософія та політологія в контексті сучасної культури*, 2024, Т. 16, № 1, с. 180-187. URL: <https://doi.org/10.15421/352434>

2. Стратегія публічної дипломатії Міністерство закордонних справ України на 2021-2025 роки. URL: <https://mfa.gov.ua/storage/app/sites/1/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%97/public-diplomacy-strategy.pdf>

3. Звіт про сприйняття України у світі 2024. BRAND UKRAINE. 2025. 48 с. URL: <https://brandukraine.org.ua/uk/analytics/ukraine-global-perception-report-2024/>

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ**

**Гуманітарно-педагогічний факультет
Кафедра міжнародних відносин і суспільних наук**

**ІНСТИТУТ ПОЛІТИЧНИХ І ЕТНОНАЦІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ім. І.Ф. КУРАСА НАН УКРАЇНИ**

ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ

ЧОРНОМОРСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ПЕТРА МОГИЛИ

**ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА
ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

ЯГЕЛЛОНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Республіка Польща)

ФОНД ГЕРДИ ХЕНКЕЛЬ (Німеччина)

УНІВЕРСИТЕТ МАЙНЦА ІМЕНІ ЙОГАННА ГУТЕНБЕРГА (Німеччина)

КАГУЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ П. ХАШДЕУ (Молдова)

МУЗЕЙ КАРОЛЯ І В БРАЇЛІ (Румунія)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«УКРАЇНСЬКА ДИПЛОМАТІЯ:
СТАНОВЛЕННЯ, РОЗВИТОК ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

10 квітня 2025 р.

м. Київ

Українська дипломатія: становлення, розвиток та перспективи / за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції. Київ, 10 квітня 2025 р. Київ, 2024. 357 с.

Збірник наукових праць укладено за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Українська дипломатія: становлення, розвиток та перспективи», яка була організована кафедрою міжнародних відносин і суспільних наук гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України 10 квітня 2025 р. Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямками роботи конференції і охоплює широке коло питань щодо витоків, традицій, розвитку та перспектив української дипломатії; аналізу стану дипломатії в умовах сучасних глобальних викликів та стратегічних пріоритетів світової, європейської та вітчизняної дипломатії в умовах російсько-української війни.

Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів, студентів, а також усіх хто цікавиться питаннями сучасних міжнародних відносин та розвитку української дипломатії.

Рекомендовано вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 10 від 16.05.2025 р.).

Редакційна колегія:

Ткачук В.А., д-р екон. наук, проф. (голова);
Ніколаєнко С.М., д-р пед. наук, проф. (співголова);
Тонха О.Л., д-р сільгосп. наук, проф. (голова);
Любовець О.М., д-р істор. наук, проф.
Харченко С.В., д-р філол. наук, проф.
Хвіст В.О., канд. іст. наук, доцент

Відповідальна за випуск докт. іст. наук, проф. Любовець О.М.

Тези подано в авторській редакції.

Автори тез відповідають за достовірність викладеного матеріалу, за правильне цитування джерел, посилання на них та інших відомостей.

Передруковувати опубліковані в збірнику наукових праць матеріали дозволяється тільки за згодою авторів.